

XII. STAVBA VĚTY

1. VĚTA A JEJÍ ZÁKLADNÍ VĚTNÉ ČLENY

1. Přečtěte text a spočítejte, kolik vět jednoduchých a kolik souvětí jej tvoří.

Třída se skoro nelišila od normálních, obyčejných tříd. V každé lavici seděla malá čarodějka. Všechny dívky čekaly na příchod učitele. A už se objevila i učitelka. Jeden rozdíl oproti normální škole tu přece jenom byl. Učitelka nepřišla dveřmi, nýbrž se před žáky objevila v záblesku světla. Dívky ji okamžitě poznaly podle černých vlasů a oranžovozlatého roucha. Jejich učitelka se jmenovala Aurelia.

(Thomas Brezina: Ségra, tobě přiskočilo!; upraveno)

V textu najdeme 7 vět jednoduchých a 1 souvětí.

a) V každé větě podtrhněte podmět (rovnou čarou) a přísudek (vlnovkou).

b) Vyhledejte souvětí a запиšte jeho vzorec. V1, nýbrž V2.

c) Označte slova nebo části vět podle následujících zadání.

červeně Jaký rozdíl oproti normální škole byl v této třídě?

modře Podle čeho dívky poznaly učitelku?

2. Doplňte i, í / y, ý. Pomozte Oskarovi vyhledat a vyznačit základní skladební dvojice.

Čáp*i* hnízdí na komíně. Žáci smazali tabul*í*. M*y* přijedeme už v ponděl*í*.
Tři z nich zvířet*í*. Nemocný ležel v postel*í*. Na třeš*en* se slétají houf*y*
špačků. Mladí se brz*y* přestěhují.

a) Základní skladební dvojice запиšte do tabulky. U každého podmětu určete slovní druh, kterým je vyjádřen. U přísudků určete čas.

Podmět	Slovní druh	Přísudek	Čas
čápi	podst. jm.	hnízdí	přít.
žáci	podst. jm.	smazali	min.
my	zájm.	přijedeme	bud.
tři	číslovka	zvířet <i>í</i>	bud.
nemocný	příd. jm.	ležel	min.
houfy	podst. jm.	slétají se	přít.
mladí	příd. jm.	přestěhují se	bud.

3. Ve větách vyznačte podmět a přísudek.

V neděli přijedou naši známí. Starý chléb zplesnivěl. Ve dveřích se objevil pošťák.

Vy mi netykejte. Jen jeden doběhl do cíle. On si často stěžuje. Všichni se směli na celé kolo.

